

Stichting het Kattenkabinet
Herengracht 497 Amsterdam
www.Kattenkabinet.nl
RSIN 8144.44.052

BELEIDSPLAN STICHTING HET KATTENKABINET 2019 - 2021

1. Inleiding

Museum Het KattenKabinet, is inmiddels voor veel mensen een begrip, zowel in Amsterdam, als ver daarbuiten. Het laatste beleidsplan dateert uit 2015. De hierin geformuleerde voornemens, zoals een groei van bezoekersaantallen, een nieuw, ambitieus tentoonstellingsbeleid en het herinrichten van het centrale depot zijn inmiddels voor een groot deel gerealiseerd maar blijven natuurlijk ook onderdeel van een continue proces. In ons vorige beleidsplan lag tevens een belangrijk accent op het aanleggen van het archief, het op orde brengen van de bibliotheek en op de registratie van de collectie. Het creëren van een basis voor het verder beheer en behoud van de collectie is inmiddels gerealiseerd. Sommige processen, zoals het up-to-date digitaliseren en archiveren van de inmiddels uitgebreide collectie van het Kattenkabinet, lopen nog.

1.1. Doelstelling van Het KattenKabinet

De doelstelling van museum Het KattenKabinet, om de kunstcollectie waarin de kat centraal staat te beheren, te behouden, selectief uit te breiden en voor een zo breed mogelijk publiek te ontsluiten en te presenteren wordt al sinds de oprichting van het museum met continue zorg, aandacht en ambitie gerealiseerd. Het museum verwerft haar inkomsten door het heffen van entree en de verkoop van artikelen die refereren of in verband staan met de collectie van het Kattenkabinet. Inkomsten worden ook incidenteel gegenereerd door het sluiten van bruikleenovereenkomsten met collega-instituten.

De hiermee gegenereerde inkomsten worden ingezet om onderhoud, uitbreiding en nieuwe tentoonstellingen en publicaties van het museum te realiseren.

1.2. Een historische schets

Stichting Het KattenKabinet is in 1985 opgericht en in 1990 is het museum feestelijk geopend met de grote overzichtstentoonstelling *Sal Meijer*.

Hierna volgden tentoonstellingen over onderwerpen zoals:

Heniette Ronner

De Kat in de Reclame

De Kat in de Ex Libris

Theophile Steinlen

Leonor Fini

Het Minziek Wonderdier (Rudy Kousbroek)

Ed van der Elsken

Cats in Publicity

De katten van Fiep (Westendorp)

De Kattenkunst van Tsuguharu Foujita

Cats and Artists in Photography

2. De collectie

2.1. Algemeen

De basis van ieder museum wordt gevormd door de collectie die het beheert. Het verzamelgebied van Het KattenKabinet is breed en zeer gevarieerd. Het museum verzamelt kunst en cultuurhistorische voorwerpen waarin de kat de hoofdrol vervult. De collectie van Het KattenKabinet bestaat uit zeven kerncollecties:

- schilderkunst
- beeldhouwkunst
- affiches
- fotografie
- prenten en tekeningen
- kunstnijverheid
- boeken

Daarnaast kent de collectie een tweetal collectieonderdelen die hierbuiten vallen de verzamelingen munten en penningen en varia.

De kerncollecties omvatten de objecten met een museale status (uniek en onvervangbaar) en vallen binnen de doelstellingen van het museum. Tevens dragen deze kerncollecties bij tot de positionering en profilering van het museum.

Het KattenKabinet wordt met enige regelmaat verblijd met schenkingen en legaten. Bij de aanvaarding wordt steeds gekeken of het materiaal een wezenlijke aanvulling vormt op de museumcollectie. Eén van de belangrijkste voorwaarden hierbij is dat de schenking of legaat vrij van restricties is. Het museum moet in principe vrijelijk over de voorwerpen kunnen beschikken, zonder bepalingen over het exposeren of het voor de eeuwigheid bewaren.

Het collectieplan van het Kattenkabinet is gebaseerd op het criterium dat de te verwerven voorwerpen een duidelijke cultuurhistorische relatie met de kat hebben of van relevante betekenis zijn voor de kunstcollectie. Daarnaast spelen praktische criteria als afmeting, mogelijkheid tot adequate opslag en archivering een rol. Niet voor alle deelcollecties wordt gestreefd naar compleetheid.

2.2. Het behoud en beheer van de collecties

De zorg voor optimale bewaar en klimaatomstandigheden voor de collecties is een proces dat continu aandacht vraagt. De laatste vijf jaar zijn de klimaatomstandigheden van de tentoonstellingszalen sterk verbeterd; de huidige situatie is zonder meer goed te noemen. Het museum bezit een uitstekende expositie-uitrusting in de vorm van vitrines, buitenbeglazing is voorzien van UV-filters en verder beschikt het museum over voldoende geklimatiseerde museumzalen om in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de steeds strenger wordende museale normen voor passieve conservering.

In het kader van het behoud van de collectie was het noodzakelijk om een groot aantal conserverende en preventieve maatregelen te nemen. De werken op papier moesten ontzuurd zijn en de zuurhoudende passe-partouts moeten vervangen worden. Dit is inmiddels gerealiseerd. Voor de werken op papier en voor affiches

van klein formaat zijn nieuwe ladekasten aangeschaft. Daarmee zijn de bewaaromstandigheden sterk verbeterd.

Een groot punt van zorg blijft het depot. Zowel de fysieke en bewaaromstandigheden als de klimatologische omstandigheden zijn nog steeds niet ideaal. Om dit euvel op te vangen werd inmiddels een deel van de collectie naar een klimatologisch geschiktere plek gebracht en een deel van de in het oude depot aanwezige collectie gesaneerd.

Eventuele restauraties van de kunstvoorwerpen worden uitbesteed aan een gespecialiseerde restaurator met wie het museum regelmatig samenwerkt.

Het museum draagt zorg voor de verzekering van de collectie. De gehele collectie is verzekerd. Ook de bruiklenen van derden zijn door het museum verzekerd.

2.3. De collectieregistratie

In 2015 was de gehele collectie geregistreerd via een digitaal collectiebeheersysteem. Dit systeem bleek inmiddels echter verouderd, vandaar dat wij het tot op hedden naar een nieuw, toekomstbestendig systeem aan het overzetten en/of actualiseren zijn. Waar dit nog niet is gebeurd wordt in het nieuwe systeem een object gefotografeerd en onder nummer geregistreerd.

Elk voorwerp of elke groep voorwerpen heeft een eigen uniek inventarisnummer, waaraan het herkenbaar is. In totaal omvat de collectie ruim 1.000 inventarisnummers. Het werkelijke aantal voorwerpen dat het museum beheert, is groter. Naar schatting is 80% van de gehele collectie digitaal toegankelijk, maar lang niet altijd is de invoer consistent gebeurd.

2.5. Nationaal en internationaal bruikleenverkeer

Het KattenKabinet hanteert al jarenlang een ruimhartig bruikleenbeleid, mits de veiligheid en goede klimatologische omstandigheden van de objecten zijn gegarandeerd. Het KattenKabinet is voor veel tentoonstellingen zelf ook afhankelijk van de bereidheid van collega-instellingen en particulieren om voorwerpen uit te lenen. Het bruikleenverkeer uit de collectie vindt plaats tegen de gangbare afspraken en uitgangspunten van de musea.

Een laatste grote bruikleen vond plaats voor de tentoonstelling Kattenliefde bij de Kunsthal in Rotterdam.

3. De presentatie van de eigen collecties

3.1. Algemeen

Het pand is eigendom van de Stichting Herengracht 497. Museum Het KattenKabinet is gehuisvest op de begane grond, de bel-etage en in de trappenhuis. Het statige herenhuis is voor collectie presentatie zowel een voor- als een nadeel. Veel bezoekers waarderen de sfeer van het gebouw en de fraaie oude interieurs dragen in belangrijke mate bij aan de hoge waardering voor Het KattenKabinet. Tegelijkertijd leggen de interieurs beperkingen op en moet bij de inrichtingsplannen met de indeling, de maten van de ruimten en het ouderwetse ophangstelsel rekening worden gehouden.

3.2. Benedenverdieping en trappenhuis

Deze ruimten zijn vrij toegankelijk. Kunstvoorwerpen die hierin worden gepresenteerd zijn voornamelijk ingelijste affiches en schilderijen. Er wordt rekening gehouden dat in deze ruimten beperkte klimaatomstandigheden en veiligheid gewaarborgd kan worden.

3.3. Bel-etage

Op deze etage bevindt zich de bibliotheek en de expositie zalen: de Balzaal, de Groene kamer, de Muziek kamer en de Mechelse kamer. Hierin wordt grotendeels de eigen collectie tentoongesteld.

De Mechelse en de Muziek kamer zijn geschikt om voor de presentatie van een permanente selectie uit de eigen kunstcollectie. In de Balzaal wordt een semi-permanente selectie gepresenteerd. Hierbij wordt tegemoet gekomen aan de wensen van het publiek. De Groene kamer blijft de plaats voor de wisseltentoonstellingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zowel de eigen collectie als van bruiklenen.

4. De tijdelijke tentoonstellingen

4.1. Algemeen

Het organiseren van tentoonstellingen is voor musea heden ten dage van essentieel belang. Exposities bieden, veel meer dan de eigen collectie, een museum de mogelijkheid zich te profileren en publiciteit te genereren. Een duidelijk profiel en deze vrije publiciteit zorgen ervoor dat het publiek de weg naar het museum weet te vinden.

Het museum heeft twee plaatsen voor bestemd voor tijdelijke tentoonstellingen. Op de bel-etage is in de Balzaal en de aangrenzende Groene kamer ruimte voor wisselende presentaties.

In de loop der jaren is het fenomeen tentoonstellingen diep verankerd in Het KattenKabinet. Dit betekent dat er veel aandacht is voor de vormgeving, de wijze van presenteren en informatieoverdracht.

Het KattenKabinet zal in de komende jaren streven naar een tentoonstellingsbeleid van 1 speciale tentoonstelling al dan niet begeleid door een speciale publikatie, per jaar .

5. PR en marketing

5.1. Promotie

Een goed PR- en marketingbeleid is cruciaal voor het aantrekken van bezoekers. De laatste jaren is iets meer tijd en geld gestoken in de promotie van het museum en tentoonstellingen. Dit heeft er mede toe geleid dat de bezoekersaantallen zijn gestegen. Het museum moet meer aandacht besteden aan het genereren van vrije publiciteit. Grote tentoonstellingen worden regionaal gepromoot. Rond tentoonstellingen gaat altijd een persbericht uit. De grote tentoonstellingen worden hierdoor door de landelijke dagbladen besproken en veel week- en maandbladen plaatsen een aankondigingen. Voor de grote tentoonstellingen worden affiches ontworpen en gedrukt die verspreid worden door middel van MUPI-campagne.

5.2. De website

Het KattenKabinet beschikt over een uitgebreide website (www.kattenkabinet.nl) die veel achtergrondinformatie over het museum en de collectie geeft. Voor geïnteresseerden bevat de site ook een webwinkel waar publicaties en artikelen uit de museumwinkel gekocht kunnen worden. De website van Het KattenKabinet werd in 2015 voor het laatst vernieuwd. Door middel van een Virtual Tour kan de webbezoeker sindsdien het Kattenkabinet bezoeken en een rondgang maken in de zalen met explicaties van de belangrijkste werken, waarbij informatie over museum, publieksactiviteiten, tentoonstellingen en actualiteit centraal staan.

6. Onderzoek

6.1. Algemeen

Het KattenKabinet ziet geen taak voor zichzelf weggelegd als onderzoeksinstituut. Het onderzoek dat wordt gedaan, is direct toepasbaar voor tentoonstellingen, tentoonstellingspublicaties en in beperkte mate wordt onderzoek gedaan naar de collecties. In verband met dit onderzoek is het van belang dat de bibliotheek goed wordt bijgehouden en gemakkelijk toegankelijk blijft voor eigen medewerkers

6.2. Publicaties

Het KattenKabinet geeft met enige regelmaat bij de tijdelijke tentoonstellingen een publicatie uit. De publicaties verschaffen de geïnteresseerde bezoeker extra verdieping bij de tentoonstelling. Bovendien zijn de uitgaven in veel gevallen ook commercieel interessant en vormen ze een goed marketinginstrument. De boeken worden in het museumwinkel en via de webwinkel verkocht. Het KattenKabinet heeft in 2015 een grote overzichtscatalogus samengesteld en gepubliceerd ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het museum. Hieraan hebben auteurs zoals Midas Dekkers, Arjan Visser en Annelies Verbeke meegewerkt.

Bij de tentoonstelling *Cats and Artists in Photography*, een samenwerking met Spaarnestad Foto's is een speciale publicatie uitgekomen met een selectie van foto's uit de tentoonstelling.

7. Publieksservice

7.1. Een gastvrij en huiselijk museum

Het KattenKabinet wordt door bezoekers als gastvrij en huiselijk ervaren. Dit past binnen de filosofie dat bezoekers van groot belang zijn voor het museum en dat deze een zo aangenaam mogelijke tijd in het gebouw moeten doorbrengen.

7.2. De museumwinkel

Zoals ieder museum beschikt ook Het KattenKabinet over een museumwinkel. De winkel is op de eerste plaats een voorziening voor het publiek waar kaarten, tentoonstellingspublicaties, affiches, cadeauartikelen en boeken over onderwerpen die met het museum verband hebben, kunnen worden gekocht. Op de tweede plaats is de winkel natuurlijk een bron van inkomsten. De omzet van de winkel is sterk afhankelijk van de tentoonstellingsprogrammering en de bezoekersaantallen. De winkel heeft een klein vloeroppervlak, waardoor maar een beperkt assortiment kan worden verkocht. Uitbreiding van deze museumwinkel is niet mogelijk, daarom is de webwinkel aangepast zodat er meer artikelen via internet kunnen gekocht worden. Wel is de museumwinkel in 2015 geheel gerenoveerd.

7.3. Besloten openstelling van het museum

Buiten openingstijden is het museum beschikbaar voor besloten ontvangsten en activiteiten. Soms maakt een bezoek aan de vaste opstelling of tentoonstelling deel uit van het programma, maar vaker fungeert het museum als representatieve locatie voor boekpresentaties, lezingen en concerten.

8. Bedrijfsvoering

8.1. Het Bestuur

De stichting Het KattenKabinet staat onder leiding van een bestuur van zes personen. Het bestuur bestuurt het museum op afstand en treed in de praktijk op als een Raad van Toezicht.

8.2. De personeelformatie

Het KattenKabinet werkt hoofdzakelijk samen met vrijwilligers, stagiaires van de verschillende opleidingsinstituten en een conservator. Op dit moment is de museumorganisatie onvoldoende uitgerust om alle taken adequaat uit te voeren. De komende jaren zal door het groeiende ambitieniveau van Het KattenKabinet de werkdruk toenemen. Daarom is het museum van plan om meer vrijwilligers aan te nemen om de bestaande en toekomstige knelpunten op te lossen.

8.2.1. Vrijwilligers

De vrijwilligers zijn een belangrijk onderdeel van het museum. Zonder hen kan het museum haast niet functioneren. De taken van een vrijwilliger zijn om het museum open te houden, de winkel beheren, informatie aan bezoekers verschaffen. Tijdens de tentoonstellingen en extra activiteiten assisteren de vrijwilligers bij de voorbereidingen en de openingen.

8.2.2. Stagiair(e)s

De stagiair(e)s worden voor een bepaalde periode aangenomen waarin ze een van tevoren besproken taken zullen vervullen. Na de afloop van de stageperiode wordt een stageverslag en eventueel een plan ten behoeve van de collectie bij de begeleider ingediend.

8.2.3. Conservator

In Het KattenKabinet heeft een conservator een belangrijke rol. De conservator zorgt zowel voor het tentoonstellingsbeleid als voor de secretariële taken van het museum. Dat wil zeggen dat de taken van de conservator zeer gevarieerd zijn, hij/ zij is verantwoordelijk voor zowel de inhoudelijke als de uitvoerende taken omtrent het museum en de collectie.

8.3. De beveiliging

Het KattenKabinet besteedt veel zorg aan de beveiliging van de kostbare collectie. Voor de beveiliging van het gebouw en de collectie maakt het museum gebruik van een geavanceerd camera beveiligingsysteem.

9. Samenvatting van beleidsvoornemens

De komende jaren wil Het KattenKabinet zich voortvarend blijven ontwikkelen. Daarbij staat een groei van bezoekersaantallen, een nieuwe ambitieus tentoonstellingsbeleid en het herinrichten van het depot centraal.

De zorg voor de collecties vraagt veel aandacht. Het depot is inmiddels overvol. Het museum wil zo spoedig mogelijk een 'nieuw', goed geoutilleerd depot realiseren, waar meer bewaaromstandigheden van de collectie sterk verbeteren en er voldoende ruimte is voor toekomstige aanwas.

Het museum streeft ernaar het beheer van de collecties zoveel mogelijk te digitaliseren. Dit proces vindt nu plaats en hopen wij eind 2019 te hebben afgerond. Het museum is van plan een collectiecatalogus uitgeven.

Het actieve PR-beleid ten aanzien van vrije publiciteit wordt meer geïntensiveerd. De website wordt volledig vernieuwd, waarbij informatie over het museum, tentoonstellingen en publieksactiviteiten centraal staat.

Het museum is van plan om meer vrijwilligers en stagiair(e)s aan te nemen om de bestaande knelpunten op te lossen.

De beveiliging en brandveiligheid van het museum blijft een punt van constante aandacht. Het relatief hoge aantal incidenten in Nederlandse musea maakt dat Het KattenKabinet constant alert is en continu in de beveiliging zal moeten blijven investeren.

Het KattenKabinet legt voor zichzelf de komende jaren de lat bewust hoog. In de afgelopen jaar heeft het museum gemerkt dat stilstand een achteruitgang is. De realisatie van de ambities is in belangrijke mate afhankelijk van de financiële mogelijkheden van het museum.

Amsterdam, October 2019